

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Erstatningssatser for dyr

Forslag utarbeidet februar 2022 til revidering av standardiserte satser for husdyr ved erstatning etter offentlige pålegg

INNHOLD

1	Sammendrag	3
1.1	Storfe	3
1.2	Svin.....	6
1.3	Sau og lam	7
1.4	Geit	7
1.5	Verpehøner	7
1.6	Rugeeggøner til slaktekyllingproduksjon.....	7
1.7	Slaktekyllinger.....	8
1.8	Kalkun	8
1.9	Industrikalkun.....	8
2	Innledning	9
3	Generelle prinsipp og vurderinger	10
4	Storfe.....	11
4.1	Melkeraser	11
4.2	Livdyrpåslag	15
4.3	Drektighetstillegg	17
4.4	Kjøttferaser	17
4.5	Slakteverdi	18
4.6	Livdyrpåslag	21
4.7	Drektighetstillegg	24
5	Svin	25
5.1	Smågris	25
5.2	Slaktegris	26
5.3	Besetninger med livdyrsalg av purker	27
5.4	Purker.....	28
5.5	Råner.....	28
5.6	Drektighetstillegg	28
6	Sau og lam.....	29
6.1	Grupper det beregnes sats for	29
6.2	Slakteverdier	30
6.3	Livdyrverdier på lam	31
6.4	Livdyrverdi voksne søyer	32
6.5	Avlsværer.....	32
6.6	Drektighetstillegg	33
7	Geit og kje.....	34
7.1	Geitekje og geiter.....	34
7.2	Bukkekje	35
7.3	Avlsbukker.....	35
7.4	Drektighetstillegg	36
8	Fjørfe.....	37
8.1	Verpehøner	37
8.2	Rugeeggøner til slaktekyllingproduksjon.....	37
8.3	Slaktekyllinger.....	38
8.4	Kalkun	38
8.5	Industrikalkun	38

1 Sammendrag

NIBIO vil foreslå standardsatser som vist nedenfor for husdyr ved erstatning etter offentlige pålegg. Satsene bygger på prinsippene lagt til grunn for utarbeiding av satsene i 2014. Det er beregnet følgende satser:

1.1 Storfe

Melkeraser

Sone	1	2	3	4	5
Okser under 3 mnd	4500	4800	4900	5100	5100
Okser 3 – 6 mnd	9600	10100	10400	10800	10800
Okser 6 – 9 mnd	15000	15700	16100	16700	16800
Okser 9 – 12 mnd	17600	18600	19200	19900	20000
Okser 12 – 15 mnd	20200	21400	22100	23000	23100
Okser 15 – 18 mnd	22900	24400	25200	26200	26400
Okser 18 – 21 mnd	24300	26000	26800	28000	28200
Okser 21 – 24 mnd	25500	27300	28300	29600	29800
Voksne okser	29000	31400	32700	34400	34700
Kviger under 3 mnd	3600	3800	3900	4100	4100
Kviger 3 – 6 mnd	5300	5600	5800	6000	6000
Kviger 6 – 9 mnd	8500	8900	9200	9500	9600
Kviger 9 – 12 mnd	12300	13000	13300	13800	13900
Kviger 12 – 15 mnd	13400	14200	14600	15200	15300
Kviger 15 – 18 mnd	16300	17200	17700	18400	18500
Kviger 21 – 24 mnd	17000	18000	18500	19300	19400
Kviger 21 – 24 mnd	17400	18500	19200	20000	20100
Ku	21200	22700	23400	24400	24600

For drektige dyr foreslås det å gi et tillegg på kr **520** pr. påbegynt måned dyret er drektig.

Kjøttferaser
Lett rase

Sone	1	2	3	4	5
Okser under 3 mnd	5600	5800	6000	6200	6200
Okser 3-6 mnd	11300	11800	12100	12500	12500
Okser 6-9 mnd	16600	17500	17900	18500	18600
Okser 9-12 mnd	20800	21900	22500	23300	23400
Okser 12-15 mnd	22300	23600	24300	25300	25500
Okser 15-18 mnd	22900	24400	25200	26300	26500
Okser 18-21 mnd	24200	25900	26800	27900	28100
Okser 21-24 mnd	25700	27500	28500	29800	30000
Voksne okser	26800	28900	30100	31600	31900
Kviger under 3 mnd	3400	3600	3700	3900	3900
Kviger 3-6 mnd	8000	8500	8800	9200	9200
Kviger 6-9 mnd	12700	13500	13900	14400	14500
Kviger 9-12 mnd	17800	18700	19200	19900	20000
Kviger 12-15 mnd	22200	23200	23800	24600	24700
Kviger 15-18 mnd	27400	28600	29300	30100	30300
Kviger 18-21 mnd	29400	30700	31400	32400	32500
Kviger 21-24 mnd	30200	31700	32500	33500	33700
Voksne kyr	31300	33000	33900	35100	35300

For drektige dyr av lett kjøttferase foreslås det å gi et tillegg på kr **660** pr. påbegynt måned dyret er drektig.

Tung rase

Sone	1	2	3	4	5
Okser under 3 mnd	7800	8200	8300	8600	8600
Okser 3-6 mnd	14000	14600	15000	15400	15500
Okser 6-9 mnd	20500	21500	22000	22800	22900
Okser 9-12 mnd	24700	26100	26900	27900	28100
Okser 12-15 mnd	24700	26400	27300	28500	28700
Okser 15-18 mnd	26500	28300	29400	30700	30900
Okser 18-21 mnd	29000	31100	32200	33700	33900
Okser 21-24 mnd	31400	33600	34800	36500	36700
Voksne okser	36600	39200	40500	42300	42600
Kviger under 3 mnd	5500	5700	5900	6100	6100
Kviger 3-6 mnd	11800	12300	12600	13100	13100
Kviger 6-9 mnd	16600	17400	17900	18500	18600
Kviger 9-12 mnd	23700	24800	25400	26300	26400
Kviger 12-15 mnd	28700	30000	30700	31700	31800
Kviger 15-18 mnd	31600	33000	33800	34800	35000
Kviger 18-21 mnd	34400	36000	36900	38000	38200
Kviger 21-24 mnd	39800	41500	42400	43700	43900
Voksne kyr	41400	43300	44300	45700	45900

For drektige dyr foreslås det å gi et tillegg på kr **910** pr. påbegynt måned dyret er drektig.

1.2 Svin

Smågris

	Sør-Norge	Nord-Norge
Smågris under 1 mnd	570	645
Smågris 1-2 mnd	795	900
Smågris 2-3 mnd	1135	1285

- SPF-besetninger får et tillegg på kr 35 pr stk.

Slaktegris

Alder	Verdi inkl. distriktstilskudd og livdyrt tillegg		
	Agder, Vestland og Møre & Romsdal	Nord-Norge	Resten av landet
3-4 mnd	1 660	1 760	1 620
4-5 mnd	2 130	2 280	2 065
5 mnd eller mer	2 720	2 930	2 625

Livdyr

	Alder	Sør-Norge	Nord-Norge
Småpurker	18 uker	3775	4275
Ubedekte ungpurker	22 uker	4785	5285
Purker		5500	6200
Ungråner	4-6 mnd	3125	3125
Råner		6250	6250

- Småpurkene får et tillegg på kr 185 pr uke over 18 uker
- Ubedekte ungpurker får et tillegg på kr 185 pr uke fra 22 til 34 uker.
- Landsvin får et reinrasetillegg på kr 550.
- SPF-besetninger får et tillegg på 20 %.

I tillegg til satsene ovenfor foreslår vi at drektige purker gis et tillegg på kr **920** pr. påbegynt 14. dag av drektighetstida i Sør-Norge og kr **1040** pr. påbegynt 14. dag av drektighetstida i Nord-Norge.

1.3 Sau og lam

Lam ikke påtenkt i avl

Sone for distriktstilskudd	1	2	3	4	5
Kroner pr dyr	1510	1605	1655	1765	1775
Herav lammetilskudd	418	418	418	418	418

Livdyr

	Sats
Værlam	3100
Avlsværer	5200
Søyelam	2600
Søyer	3100

Vi foreslår også et drektighetstillegg på kr 560 pr. mnd søya er drektig.

Veid sats for alle lam

Denne satsen foreslås brukt ved nedslakting mellom lamming og normal slaktesesong.

Sone for distriktstilskudd	1	2	3	4	5
Veid sats, kr pr lam	1725	1805	1845	1935	1940

1.4 Geit

	Sats
Geitekje	1350
Geiter	2600 (1.halvår)/1900 (2.halvår)
Bukkelam	1900
Avlsbukker	4050

Vi foreslår også et drektighetstillegg på kr 270 pr påbegynt måned ei geit er drektig.

1.5 Verpehøner

Vi anbefaler at standardsatsene økes lineært fra kr 54,- ved innsett til kr 97 ved 24 ukers alder. Verdien blir slik fram til 32 ukers alder og skrives deretter lineært ned til en nullverdi etter 78 uker.

1.6 Rugeeggøner til slaktekyllingproduksjon

Vi anbefaler at standardsatsene økes lineært fra kr 192 ved innsett til kr 302 ved 24 ukers alder. Verdien blir slik fram til 32 ukers alder og skrives deretter lineært ned til utrangeringsverdi kr 0 etter 60 uker.

1.7 Slaktekyllinger

Ordinær produksjon

Vi vil anbefale at standardsatsene økes lineært fra kr 6,35 ved innsett til kr 31,73 ved slakteferdig alder, normalt 37 dager etter innsett.

Spesialproduksjon

Vi vil anbefale at standardsatsene for denne produksjonen settes lik den forventede slakteverdien ved sanering hvis dyra er eldre enn 37 dager. Fram til en alder på 37 dager brukes samme verdier som ved ordinær produksjon.

1.8 Kalkun

Vi vil anbefale at standardsatsene økes lineært fra kr 31 ved innsett til kr 150 ved slakteferdig alder, normalt 12 uker etter innsett.

1.9 Industrikalkun

Vi vil anbefale at standardsatsene økes lineært fra kr 31 ved innsett til kr 346 ved slakteferdig alder, normalt 4 mnd. etter innsett.

2 Innledning

Landbruksdirektoratet har fått i oppdrag av Landbruks- og matdepartementet (LMD) å foreta en oppdatering av de standardiserte satsene som er gitt i *forskrift om erstatning etter offentlige pålegg og restriksjoner i plante- og husdyrproduksjon* (erstatningsforskriften). En oppdatering av de standardiserte satsene for dyr omfattes av oppdraget. Landbruksdirektoratet inviterte Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) til å gi tilbud på oppdraget med å oppdatere satsene i forskriften. NIBIO ble i desember 2021 tildelt oppdraget.

3 Generelle prinsipper og vurderinger

NIBIO legger til grunn de vurderinger som ble gjort av et rådgivende organ i mai 2001 og de prinsipper som ble fulgt under utarbeidingen av satser som NILF gjorde i desember 2014. Der ble det vurdert at i de etablerte produksjoner, og for de grupper av dyr hvor det er et balansert livdyrmarked, skulle livdyrverdien være lik markedspris. For andre grupper av dyr innenfor samme produksjon, har markedsverdien på dyr som omsettes vært retningsgivende. For eksempel har markedsverdien for kviger vært retningsgivende for verdien av melkekyr. For storfe i spesialisert kjøttproduksjon er satsene delvis fastsatt med bakgrunn i hvordan livdyrmarkedet for melkeraser har fungert. I tillegg har en støttet seg på opplysninger fra Nortura og deres livdyromsetning. Når det gjelder verdsetting av søyer til avl har en støttet seg på beregninger for erstatning for tap ved rovdyrangrep. For fjørfe er i hovedsak oppdrettskostnader lagt til grunn. Det er redegjort nærmere for prinsipper og vurderinger i tilknytning til beregningene for hvert enkelt dyreslag.

4 Storfe

Vi legger til grunn at en fortsatt skal ha tre hovedgrupper; melkerase (NRF), lette- og tunge kjøttfaser. Satsene er differensiert etter kjønn og med følgende aldersgrupper:

- Under 3 mnd.
- 3 – 6 mnd.
- 6 – 9 mnd
- 9 – 12 mnd.
- 12 – 15 mnd.
- 15 – 18 mnd.
- 18 – 21 mnd.
- 21 – 24 mnd.
- Voksne dyr

Distriktstilskuddet på kjøtt vil gjøre at slakteverdien av det enkelte dyr vil variere med geografisk plassering av bruket. Det er usikkert hvorvidt disse prisvariasjoner på slakt bør påvirke livdyrprisen. En kan se distriktstilskuddet som kompensasjon for høyere produksjonskostnader, og ut fra en slik betraktning skal ikke distriktstilskuddet bli gjenspeilet direkte i livdyrprisen. Forskjeller mellom prissystemer for livdyr som blir brukt i ulike deler av landet kan imidlertid tyde på det motsatte. En har derfor valgt å differensiere satsene etter sone for distriktstilskudd.

4.1 Melkeraser

4.1.1 Slakteverdi

Som grunnlag er slakteverdien utgangspunktet. Den er avhengig av slaktevekt ved en gitt alder, og av prisen pr kg. Prisen vil være gitt av klassifiseringsresultat, slaktevekt og prisvariasjon over tid.

Slaktevekt

Som grunnlag for å kunne beregne slaktevekt ved en gitt alder, tas utgangspunkt i fødselsvekt for kalven og tilvekst i ulike perioder. Grunnlaget ble hentet fra storfekjøttkontrollens årsstatistikk for 2009. Slaktevektene i de forskjellige aldersgruppene er framregnet med endringene i slaktevekter fra 2014 til uke 49/2021 ifølge Animalias slaktestatistikk. Følgende verdier er lagt til grunn ved de videre beregningene:

	Fødselsvekt		Tilvekst 0-200 dager, gram pr dag		Tilvekst 200-365 dager, gram pr dag		Tilvekst 365 dager-slaktealder, gram pr dag	
	<i>Okse</i>	<i>Kvige</i>	<i>Okse</i>	<i>Kvige</i>	<i>Okse</i>	<i>Kvige</i>	<i>Okse</i>	<i>Kvige</i>
Lett rase/NRF	40	38	1000	600	1000	800	850	500

Slakteprosentene settes til 50 % for okser og 48 for kviger/kyr. På bakgrunn av disse verdiene får en følgende slaktevekter ved forskjellig alder:

	Okse	Kvige/Ku
Under 3 mnd	50	40
3-6 mnd	95	55
6-9 mnd	145	90
9-12 mnd	190	125
12-15 mnd	235	150
15-18 mnd	280	180
18-21 mnd	320	195
21-24 mnd	350	220
Voksne dyr	460	270

Det er brukt en midlere alder innen gruppen ved beregning av slaktevekt. Det er regnet at 96 prosent av oksene slaktes når de tilhører kategorien ung okse og før de er fullt utvokst.

Avregningspriser på kjøtt

Slakteristatistikken fra Animalia med klassifiseringsresultater per uke 49/2021 viser følgende prosentvise fordeling på hver enkelt klasse:

	R	R-	O+	O	O-	P+	P	P-
Ku	0,1	0,8	3,4	12,3	26,7	33,0	19,7	3,9
Ung ku	0,2	1,0	4,1	11,8	25,5	35,4	19,3	2,7
Kvige	0,1	1,4	9,5	30,3	40,9	15,7	2,0	0,1
Ung okse	0,2	5,0	34,9	46,8	11,8	1,2	0,1	0,0
Okse	0,7	6,2	25,8	36,3	22,4	7,2	1,4	0,0
Kalv	0,0	0,2	13,3	54,0	26,4	4,5	1,1	0,5

Klassifiseringsresultatene er litt bedre enn i 2014, og gjennomsnittlig klassifisering lagt til grunn for ung ku/ku er O-/P+, kviger O/O-, og for ung okse O/O+. Totalkalkylens pris på storfekjøtt er økt med om lag 6 kr/kg fra 2014 til 2021, i disse prisene inngår også kjøtt fra kjøttfaser.

Prisene er Norturas veiledende avregningspriser for storfe. Ut over dette blir det gitt varierende pristillegg, der de viktigste er avtaletillegg og diverse kvalitetstilskudd. Det er også pristrekk for dyr med ugunstig fettklasse. En har gått ut fra notering nr 23/2021 og angitt et skjønnsmessig gjennomsnittstillegg. Fra og med 2014 ble det gitt et kvalitetstilskudd på 3,70 for storfeslakt av klasse O eller bedre. I 2021 er satsene 2,50 kr/kg for klasse O og 7,50 kr/kg for klasse O+ og bedre. Tilskuddet gis ikke til kategoriene ku og okse. Det er beregnet sammenveide satser for hver av gruppene kalv, ung okse og kvige/ung ku. Prosentvis fordeling på klasse er brukt som vektor. En vil da få følgende priser eksklusive distriktstilskudd:

Alder	Okse	Kvige/ku
Under 3 mnd	$42,77 + 2,36 + 2,44 = 47,57$	$42,77 + 2,36 + 2,44 = 47,57$
3-6 mnd	$50,04 + 2,36 + 2,44 = 54,84$	$46,04 + 2,36 + 2,44 = 50,84$
6-9 mnd	$50,71 + 4,18 + 2,44 = 57,33$	$46,04 + 2,36 + 2,44 = 50,84$
9-12 mnd	$51,36 + 4,18 + 2,44 = 57,98$	$50,04 + 2,36 + 2,44 = 54,84$
12-15 mnd	$52,62 + 4,18 + 2,44 = 59,24$	$48,51 + 1,58 + 2,44 = 52,52$
15-18 mnd	$54,06 + 4,18 + 2,44 = 60,68$	$49,16 + 1,58 + 2,44 = 53,17$
18-21 mnd	$54,06 + 4,18 + 2,44 = 60,68$	$49,16 + 1,13 + 2,44 = 52,73$
21-24 mnd	$54,06 + 4,18 + 2,44 = 60,68$	$49,57 + 0,69 + 2,44 = 52,70$
Voksne dyr	$52,29 + 0 + 2,44 = 55,50$	$49,99 + 0 + 2,44 = 52,43$

For okser under 6 mnd hentes noteringspriser under overskriften kalv klasse O. For de øvrige aldersgrupper under 2 år brukes priser under overskriften ung okse, kastrat og kvige, klasse O+/O. For okser eldre enn 2 år er prisene fra overskriften ku og okse, klasse O+/O.

For kvige/ku, aldersgrupper under 12 måneder er det brukt noteringspris for kalv klasse O, for 12-24 mnd gamle dyr gjennomsnittet av klasse O-/P+ fra overskriften ung okse, kastrat og kvige. For kyr eldre enn 2 år er prisene fra overskriften ku og okse, gjennomsnittet av prisene i klassene O-/P+.

På grunnlag av de verdier som er nevnt over, vil en få følgende slakteverdier (her inklusive kvalitetstilskudd på okse):

	Okse	Kvige/Ku
Under 3 mnd	2 379	1 903
3-6 mnd	5 210	2 796
6-9 mnd	8 312	4 576
9-12 mnd	11 015	6 855
12-15 mnd	13 920	7 878
15-18 mnd	16 989	9 571
18-21 mnd	19 416	10 283
21-24 mnd	21 236	11 594
Voksne dyr	25 175	14 155

Distriktstilskuddet for de ulike gruppene blir som følger:

Sone Sats, kr/kg	1 0	2 5,25	3 8,05	4 11,80	5 12,40
Okser under 3 mnd	0	263	403	590	620
Okser 3 – 6 mnd	0	499	765	1 121	1 178
Okser 6 – 9 mnd	0	761	1 167	1 711	1 798
Okser 9 – 12 mnd	0	998	1 530	2 242	2 356
Okser 12 – 15 mnd	0	1 234	1 892	2 773	2 914
Okser 15 – 18 mnd	0	1 470	2 254	3 304	3 472
Okser 18 – 21 mnd	0	1 680	2 576	3 776	3 968
Okser 21 – 24 mnd	0	1 838	2 818	4 130	4 340
Voksne okser	0	2 415	3 703	5 428	5 704

Sone Sats, kr/kg	1 0	2 5,25	3 8,05	4 11,80	5 12,40
Kviger under 3 mnd	0	137	221	339	357
Kviger 3 – 6 mnd	0	250	404	622	655
Kviger 6 – 9 mnd	0	387	625	961	1 012
Kviger 9 – 12 mnd	0	546	882	1 356	1 428
Kviger 12 – 15 mnd	0	660	1 066	1 639	1 726
Kviger 15 – 18 mnd	0	796	1 286	1 978	2 083
Kviger 21 – 24 mnd	0	865	1 397	2 147	2 261
Kviger 21 – 24 mnd	0	978	1 580	2 430	2 559
Ku	0	1 183	1 911	2 938	3 094

4.2 Livdyrpåslag

For NRF-rasen er omsetningen av livdyr ganske stabil. Normalt er det relativt god sammenheng mellom slakteverdi og livdyrverdi slik at livdyrprisene stiger med stigende priser på slakt. Siden forrige beregning er inntrykket at livdyrprisene har steget noe mindre enn kjøttprisene. Markedsprisen på livdyr har gått noe opp. Nedenfor har vi satt opp noen enkle beregninger av slakteverdi, livdyrverdi og prosentvis livdyrpåslag på kalv og drektige kviger av NRF-rase.

Kalver

En tar her utgangspunkt i gjeldende Norturas noteringspris per 27/9-21 for fôringsdyr med levende vekt på 120 kg.

	Okse	Kvige
Livdyrverdi kalv 120 kg	4900	3720
Beregna slakteverdi 50,84 kr/kg*60 kg	3050	3050
Livdyrpåslag	61 %	22 %

Slakteverdien er beregnet ut fra ei slaktevekt på 60 kg og slakteklasse O for kalv. Inkludert i prisen i tabellen over, er et beregnet kvalitetstilskudd storfeslakt og leveranse/avtaletilskudd på i alt 4,80 kr/kg.

Oksekalver som veier mer enn 120 kg får et tillegg på 24 kr/kg over 120 kg, kvigekalver får et tillegg på 23 kr/kg. Kalver med levendevekt på 200 kg vil etter dette få følgende verdier:

	Okse	Kvige
Livdyrverdi kalv 200 kg	6 520	5 960
Beregna slakteverdi 54,84*100	5 484	5 484
Livdyrpåslag	19%	9%

Drektig kvige

Systemet for prisfastsetting av drektige kviger bygger på et grunnprinsipp beregnet ut fra slakteverdi pluss tillegg for avstamning, drektighet og kalvingstidspunkt.

Slakteverdi: Grunnpris for ei kvige på 200 kg slaktevekt * kr 52,73 = kr 10 550.

Livdyrpris: Prisen for omsatte kviger ligger på kr 18 000 – 22 500 for middels gode dyr og opptil kr 25 000 for meget gode dyr. Livdyrpåslaget vil derfor i mange tilfeller komme opp i over 100 %. De dårligste dyra vil som regel ikke bli omsatt som livdyr, og en kan derfor regne med at det gjennomsnittlige livdyrtillegget for alle kviger blir lavere selv om de aller beste dyra ikke omsettes

Okser

I teorien bør unge dyr ha et høyere livdyrpåslag enn eldre dyr hvis en legger slakteverdi til grunn for beregningene. En oksekalv vil ha et framtidig inntektspotensial i form av økt slaktevekt. En okse som er nær slakteferdig vil ha lite inntektspotensial i form av framtidig vekst. Disse faktorene bør derfor komme til uttrykk i form av ulike prosentvise livdyrpåslag. Hos slaktemodne okser vil livdyrverdien kun være knyttet til verdien som avlsdyr. Kun et fåtall av oksene i en etablert produksjon vil være aktuelle som avlsokser, derfor bør livdyrpåslaget på okser mellom 1 – 2 år settes relativt lavt. For kvigene vil normalt 40 – 50 % av dyra bli påsatt

som avlsdyr og vil ha en økt livdyrverdi i form av framtidig produksjon. Livdyrpåslaget for kviger bør derfor være høyere for kviger i aldersgruppen 1 – 2 år enn for okser i samme aldersgruppe.

Kyr

For kyr vil livdyrverdien avta med alder og vil være tilnærmet 0 ved utrangering. Det foreslås at livdyrpåslaget for kyr settes til 50 %. Livdyrpåslaget for voksne okser settes til 15 %.

Forslag

I tabellen nedenfor er det satt opp forslag til prosentvise påslag for livdyrverdi i de ulike gruppene, samt beløpet dette utgjør. Prisene på livdyr har gått en del opp i forhold til 2014, men slakteverdien har i noen tilfeller steget mer. Slakteverdien er enda mer avhengig av klassifisering enn tidligere. Vi har valgt å beholde samme livdyrpåslag som ved beregningene i 2014

Påslaget er beregnet ut fra slakteverdier uten distriktstilskudd.

	Okse		Kvige/Ku	
	%	Beløp	%	Beløp
Under 3 mnd	90	2141	90	1713
3-6 mnd	85	4428	90	2517
6-9 mnd	80	6650	85	3889
9-12 mnd	60	6609	80	5484
12-15 mnd	45	6264	70	5515
15-18 mnd	35	5946	70	6700
18-21 mnd	25	4854	65	6684
21-24 mnd	20	4247	50	5797
Voksne dyr	15	3776	50	7078

Summen av slakteverdi, livdyrpåslag og distriktstilskudd blir følgende for de ulike gruppene, avrundet til hele hundre kroner:

Sone	1	2	3	4	5
Okser under 3 mnd	4500	4800	4900	5100	5100
Okser 3 – 6 mnd	9600	10100	10400	10800	10800
Okser 6 – 9 mnd	15000	15700	16100	16700	16800
Okser 9 – 12 mnd	17600	18600	19200	19900	20000
Okser 12 – 15 mnd	20200	21400	22100	23000	23100
Okser 15 – 18 mnd	22900	24400	25200	26200	26400
Okser 18 – 21 mnd	24300	26000	26800	28000	28200
Okser 21 – 24 mnd	25500	27300	28300	29600	29800
Voksne okser	29000	31400	32700	34400	34700
Kviger under 3 mnd	3600	3800	3900	4100	4100
Kviger 3 – 6 mnd	5300	5600	5800	6000	6000
Kviger 6 – 9 mnd	8500	8900	9200	9500	9600
Kviger 9 – 12 mnd	12300	13000	13300	13800	13900
Kviger 12 – 15 mnd	13400	14200	14600	15200	15300
Kviger 15 – 18 mnd	16300	17200	17700	18400	18500
Kviger 21 – 24 mnd	17000	18000	18500	19300	19400
Kviger 21 – 24 mnd	17400	18500	19200	20000	20100
Ku	21200	22700	23400	24400	24600

4.3 Drektighetstillegg

Drektighetstida for NRF-kyr er 9 måneder. En finner det rimelig å gi et drektighetstillegg som øker hver måned fram til fødsel. Uten dette blir det urimelig stort sprang i erstatningsutmåling fra rett før fødsel til rett etter fødsel. Drektighetstillegget regnes ut som et månedlig lineært tillegg som er en 9- del av erstatning for en oksekalv. Dette prinsippet gir et svakt økende tillegg fra 475 kr/måned i sone 1 til 565 kr/måned i sone 5. For å forenkle beregningene foreslår vi å gi et drektighetstillegg på kr 520 pr. påbegynt måned dyret er drektig.

4.4 Kjøttferaser

Det er beregnet satser for både såkalte tunge og lette raser. Typiske tunge raser vil være Charolais og Simmentaler, typiske lette raser vil være Aberdeen Angus og Hereford. Andre raser vil være mellomtunge raser som for eksempel Limousin, men på grunn av god klassifisering av slakta er det naturlig å plassere denne sammen med de tunge rasene. Verdsetting av krysningsdyr er problematisk, men etter samtale med Nortura vil vi anbefale at definisjonen brukt i gjeldende forskrift, hvor 7/8 eller mer av rasene Charolais, Limousin, Simmental eller Blond d'Aquitaine defineres som tunge raser, benyttes.

Beregningene følger samme gruppering etter kjønn og alder som melkerasene, dvs. tre måneders intervaller fram til dyrene regnes som voksne to år gamle. En følger også samme prinsipp som melkerasene når det gjelder differensiering etter sone for distriktstilskudd.

Norsk statistikkgrunnlag for slaktevekter, tilvekst og klassifisering av slakt gjennom storfekjøttkontrollen er lagt til grunn. Markedet for salg av livdyr av kjøttfe er relativt stabilt, og gir grunnlag for å verdsette livdyr av kjøttferaser.

4.5 Slakteverdi

Som grunnlag for beregningene tas utgangspunkt i slakteverdien, som igjen er avhengig av slaktevekt ved gitt alder og pris pr. kg. Prisen vil igjen være gitt av klassifiseringsresultat, slaktevekt og prisvariasjoner over tid. Slaktevektene i de forskjellige aldersgruppene er framskrevet med utviklingen i slaktevekter fra 2014 til 2021 ifølge Animalias klassifiseringsstatistikk. Tilveksten i aldersgruppene er hentet fra årsmeldingene til Storfekjøttkontrollen.

	Fødselsvekt		Tilvekst 0-200 dager, gram pr dag		Tilvekst 200-365 dager, gram pr dag		Tilvekst 365 dager-slaktealder, gram pr dag	
	<i>Okse</i>	<i>Kvige</i>	<i>Okse</i>	<i>Kvige</i>	<i>Okse</i>	<i>Kvige</i>	<i>Okse</i>	<i>Kvige</i>
Lett rase	40	38	1100	1000	1150	750	650	500
Tung rase	45	42	1250	1100	1450	950	700	500

For lette kjøttferaser er slakteprosenten satt til 50 %, mens for tunge kjøttferaser er slakteprosenten satt til 54 %. Dette gir følgende slaktevekter:

	Lett rase		Tung rase	
	<i>Okse</i>	<i>Kvige/Ku</i>	<i>Okse</i>	<i>Kvige/Ku</i>
Under 3 mnd	50	45	60	50
3-6 mnd	100	95	120	110
6-9 mnd	155	140	195	160
9-12 mnd	210	175	270	215
12-15 mnd	255	205	320	250
15-18 mnd	285	230	360	275
18-21 mnd	315	255	395	300
21-24 mnd	350	280	430	330
Voksne dyr	410	320	480	365

Det er brukt en midlere alder innen gruppen ved utregning av slaktevekt. Slaktevekta for voksne okser for de ulike rasene (lett og tung) er hentet fra Animalias slaktestatistikk, mens den for voksne kyr er beregnet på samme måte som for øvrige aldersgrupper. Storfekjøttkontrollens årsrapporter for 2009 og 2013 er brukt som grunnlag for fastsettelse av klassifisering. Klassifiseringen er noe bedret de seneste årene, men ikke mer enn at en fortsatt kan legge til grunn følgende slakteklasser som grunnlag ved beregning av slakteverdi:

	Lett rase		Tung rase	
	<i>Okse</i>	<i>Kvige/ku</i>	<i>Okse</i>	<i>Kvige/ku</i>
Under 12 mnd	O+	O+	R-	R-
12-24 mnd	R-	O	R+	R
Voksne dyr	R-	O+	R+	R-

Avregningspriser er hentet fra notering 23/2021. Det tilkommer også tillegg som avtale- og puljetillegg samt diverse andre tillegg. For kjøttfe er de beregnet til å utgjøre 6,66 kr/kg. Videre mottas kvalitetstilskudd som for okser varierer fra 0 kr/kg for dyr eldre enn to år, til 7,47 kr/kg for aldersgruppene mellom 6 og 24 måneder (tung rase) Kvalitetstilskuddet er på kr 2,50 kr/kg for klasse O og 7,50 kr/kg fra klasse O+ og bedre. For hundyr av tung rase varierer satsen fra 2,61 kr/kg i gruppa «Voksne dyr» til 7,24 kr/kg for gruppene med kviger eldre enn 10 måneder.

	Lett rase		Tung rase	
	<i>Okse</i>	<i>Kvige/Ku</i>	<i>Okse</i>	<i>Kvige/Ku</i>
Under 3 mnd	58,75	55,48	60,80	60,80
3-6 mnd	62,75	62,75	64,80	64,80
6-9 mnd	65,08	62,75	67,69	64,80
9-12 mnd	66,14	63,68	70,39	66,85
12-15 mnd	69,93	63,56	73,49	71,76
15-18 mnd	69,93	64,41	73,49	71,76
18-21 mnd	69,93	65,85	73,49	71,76
21-24 mnd	69,93	65,85	72,99	71,76
Voksne dyr	61,05	61,10	64,15	63,66

På grunnlag av disse verdiene vil en få følgende slakteverdier (inklusive kvalitetstilskudd):

	Lett rase		Tung rase	
	<i>Okse</i>	<i>Kvige/Ku</i>	<i>Okse</i>	<i>Kvige/Ku</i>
Under 3 mnd	2 938	2 497	3 648	3 040
3-6 mnd	6 275	5 962	7 776	7 128
6-9 mnd	10 087	8 786	13 200	10 368
9-12 mnd	13 889	11 143	19 005	14 372
12-15 mnd	17 832	13 030	23 517	17 939
15-18 mnd	19 930	14 815	26 456	19 733
18-21 mnd	22 027	16 792	29 029	21 527
21-24 mnd	24 475	18 439	31 386	23 680
Voksne dyr	25 031	19 552	30 792	23 235

Distriktstilskudd blir som følger:

Lett rase

Sone	1	2	3	4	5
Sats, kr/kg	0,00	5,25	8,05	11,80	12,40
Okser under 3 mnd	0,00	263	403	590	620
Okser 3-6 mnd	0,00	525	805	1180	1240
Okser 6-9 mnd	0,00	814	1248	1829	1922
Okser 9-12 mnd	0,00	1103	1691	2478	2604
Okser 12-15 mnd	0,00	1339	2053	3009	3162
Okser 15-18 mnd	0,00	1496	2294	3363	3534
Okser 18-21 mnd	0,00	1654	2536	3717	3906
Okser 21-24 mnd	0,00	1838	2818	4130	4340
Voksne okser	0,00	2153	3301	4838	5084
Kviger under 3 mnd	0,00	236	362	531	558
Kviger 3-6 mnd	0,00	499	765	1121	1178
Kviger 6-9 mnd	0,00	735	1127	1652	1736
Kviger 9-12 mnd	0,00	919	1409	2065	2170
Kviger 12-15 mnd	0,00	1076	1650	2419	2542
Kviger 15-18 mnd	0,00	1208	1852	2714	2852
Kviger 18-21 mnd	0,00	1339	2053	3009	3162
Kviger 21-24 mnd	0,00	1470	2254	3304	3472
Voksne kyr	0,00	1680	2576	3776	3968

Tung rase

Sone	1	2	3	4	5
Sats, kr/kg	0,00	5,25	8,05	11,80	12,40
Okser under 3 mnd	0,00	315	483	708	744
Okser 3-6 mnd	0,00	630	966	1416	1488
Okser 6-9 mnd	0,00	1024	1570	2301	2418
Okser 9-12 mnd	0,00	1418	2174	3186	3348
Okser 12-15 mnd	0,00	1680	2576	3776	3968
Okser 15-18 mnd	0,00	1890	2898	4248	4464
Okser 18-21 mnd	0,00	2074	3180	4661	4898
Okser 21-24 mnd	0,00	2258	3462	5074	5332
Voksne okser	0,00	2520	3864	5664	5952
Kviger under 3 mnd	0,00	263	403	590	620
Kviger 3-6 mnd	0,00	578	886	1298	1364
Kviger 6-9 mnd	0,00	840	1288	1888	1984
Kviger 9-12 mnd	0,00	1129	1731	2537	2666
Kviger 12-15 mnd	0,00	1313	2013	2950	3100
Kviger 15-18 mnd	0,00	1444	2214	3245	3410
Kviger 18-21 mnd	0,00	1575	2415	3540	3720
Kviger 21-24 mnd	0,00	1733	2657	3894	4092
Voksne kyr	0,00	1916	2938	4307	4526

4.6 Livdyrpåslag

Livdyrprisene for kjøttfe avhenger av vekt, rase, krysningsgrad, stambokføring, drektighet, alder, eksteriør, kalvingstidspunkt, avhorning m.m. Det er med andre ord mange faktorer som spiller inn på markedsverdien. For NRF vil det ofte ikke være mulig å ta ut full verdi av tilleggspoenga, mens det for kjøttfe er større muligheter for dette. Nortura skriver at det i livdyrmarkedet per 21/1-2022 er overskudd av kvigekalv og ungviger unntatt i Nord hvor det er balanse. For oksekalv er det overskudd i hele landet unntatt i Vest. For drektig NRF-ku er det overskudd i Midt og Vest, underskudd i Nord og Øst. For kjøttfe er det økende overskudd for de fleste raser og rolig marked med få nyetableringer.

Markedssituasjonen for livdyr av kjøttferaser, liten prisendring på storfekjøtt fra 2014 til 2020, og reduksjonen i livdyrpåslaget med 15 prosentpoeng ved beregningene i 2014, gjør at vi velger å beholde samme livdyrpåslagsprosent som ved beregningene den gang.

Vi vil foreslå følgende livdyrpåslag i prosent:

	Lett rase		Tung rase	
	<i>Okse</i>	<i>Kvige/Ku</i>	<i>Okse</i>	<i>Kvige/Ku</i>
Under 3 mnd	90	35	115	80
3-6 mnd	80	35	80	65
6-9 mnd	65	45	55	60
9-12 mnd	50	60	30	65
12-15 mnd	25	70	5	60
15-18 mnd	15	85	0	60
18-21 mnd	10	75	0	60
21-24 mnd	5	64	0	68
Voksne dyr	7	60	19	78

Dette gir følgende livdyrpåslag:

	Lett rase		Tung rase	
	<i>Okse</i>	<i>Kvige/Ku</i>	<i>Okse</i>	<i>Kvige/Ku</i>
Under 3 mnd	2644	874	4195	2432
3-6 mnd	5020	2087	6221	4633
6-9 mnd	6557	3954	7260	6221
9-12 mnd	6945	6686	5702	9342
12-15 mnd	4458	9121	1176	10764
15-18 mnd	2989	12593	0	11840
18-21 mnd	2203	12594	0	12916
21-24 mnd	1224	11801	0	16102
Voksne dyr	1752	11731	5850	18123

Sum slakteverdi, distriktstilskudd og livdyrpåslag blir da følgende avrundet til hele hundre kroner:

Lett rase

Sone Sats, kr/kg	1 0,00	2 5,25	3 8,05	4 11,80	5 12,40
Okser under 3 mnd	5600	5800	6000	6200	6200
Okser 3-6 mnd	11300	11800	12100	12500	12500
Okser 6-9 mnd	16600	17500	17900	18500	18600
Okser 9-12 mnd	20800	21900	22500	23300	23400
Okser 12-15 mnd	22300	23600	24300	25300	25500
Okser 15-18 mnd	22900	24400	25200	26300	26500
Okser 18-21 mnd	24200	25900	26800	27900	28100
Okser 21-24 mnd	25700	27500	28500	29800	30000
Voksne okser	26800	28900	30100	31600	31900
Kviger under 3 mnd	3400	3600	3700	3900	3900
Kviger 3-6 mnd	8000	8500	8800	9200	9200
Kviger 6-9 mnd	12700	13500	13900	14400	14500
Kviger 9-12 mnd	17800	18700	19200	19900	20000
Kviger 12-15 mnd	22200	23200	23800	24600	24700
Kviger 15-18 mnd	27400	28600	29300	30100	30300
Kviger 18-21 mnd	29400	30700	31400	32400	32500
Kviger 21-24 mnd	30200	31700	32500	33500	33700
Voksne kyr	31300	33000	33900	35100	35300

Tung rase

Sone Sats, kr/kg	1 0,00	2 5,25	3 8,05	4 11,80	5 12,40
Okser under 3 mnd	7800	8200	8300	8600	8600
Okser 3-6 mnd	14000	14600	15000	15400	15500
Okser 6-9 mnd	20500	21500	22000	22800	22900
Okser 9-12 mnd	24700	26100	26900	27900	28100
Okser 12-15 mnd	24700	26400	27300	28500	28700
Okser 15-18 mnd	26500	28300	29400	30700	30900
Okser 18-21 mnd	29000	31100	32200	33700	33900
Okser 21-24 mnd	31400	33600	34800	36500	36700
Voksne okser	36600	39200	40500	42300	42600
Kviger under 3 mnd	5500	5700	5900	6100	6100
Kviger 3-6 mnd	11800	12300	12600	13100	13100
Kviger 6-9 mnd	16600	17400	17900	18500	18600
Kviger 9-12 mnd	23700	24800	25400	26300	26400
Kviger 12-15 mnd	28700	30000	30700	31700	31800
Kviger 15-18 mnd	31600	33000	33800	34800	35000
Kviger 18-21 mnd	34400	36000	36900	38000	38200
Kviger 21-24 mnd	39800	41500	42400	43700	43900
Voksne kyr	41400	43300	44300	45700	45900

4.7 Drektighetstillegg

I likhet med for melkeraser er det rimelig at det blir gitt et drektighetstillegg som øker hver måned fram til kalving ved ca. 9 måneder slik at det ikke blir et urimelig stort sprang i erstatningsutmåling fra rett før kalving til rett etter kalving. Drektighetstillegget regnes ut som et månedlig lineært tillegg som er en 9-del av erstatning for en oksekalv. Dette prinsippet gir et økende tillegg fra 622 kr/måned i sone 1 til 689 kr/måned i sone 5 for lette raser og fra 867 kr/måned i sone 1 til 956 kr/måned i sone 5 for tunge raser. For å forenkle beregningen foreslår vi at det gis et drektighetstillegg på kr **660** pr påbegynt måned for lette raser og **kr 910** pr påbegynt måned for tunge raser av kjøttfe.

5 Svin

Her er det beregnet satser for purker, råner, slaktegris og smågris. Markedsbalansen for gris forventes å gi et redusert underskudd, fra 11 623 tonn i 2021 til 2 109 tonn i prognosen for 2022. Ingris' årsstatistikk for 2020 viser at smågris har uendret daglig tilvekst siden 2019, med 585 gram. Fôrforbruket per kg tilvekst var 1,7 FEn, mot 1,73 FEn i 2019 og 1,87 FEn i 2014.

Grunnprisen på smågris beregnes på grunnlag av smågris à 25 kg.

5.1 Smågris

Siden beregningene i 2014 har smågrisprisen økt fra 1 030 kr til 1 135 kr i 2021. Samtidig har antall avvendte smågriser per purke og år økt fra 24,3 i 2014 til 28,4 i 2020. Grunnprisen for smågris ble redusert med 30 kroner fra 20. september 2021.

Nortura bruker en etablert modell for å beregne smågrispris. Modellen skal sikre en rettferdig fordeling av verdiskapingen mellom smågrisprodusent og slaktegrisprodusent. Den tar utgangspunkt i planlagt gjennomsnittlig engrospris og dermed prisløype pr kg for slakt, gjennomsnittlig solgte smågris pr årspurke, prognosert slaktevekt pr måned, samt fôrpriser, fôrforbruk, faste kostnader pr dyr og årlig arbeidsforbruk i begge produksjonstyper prognosert pr måned.

Beregning av smågrisprisen er vist i tabellen under. En har forutsatt 90 årspurker som tilsvarer 68 konsesjonspurker. Besetningstørrelse påvirker størrelsen på pulje- og kvantumstilleggene.

	Sør-Norge	Nord-Norge
Grunnpris for helsegris 25 kg ¹	950	1100
Vektt tillegg 12 kr/kg (fra 25 til 35 kg)	81,60	81,60
Generelt tillegg kr pr stk	7,50	7,50
Puljetillegg	70	70
Kvantumstillegg	45	45
Gjennomsnittlig Nortura-tillegg	5,83	5,83
Fradrag vektfordeling og div.trekk	-4	-4
Omsetnings- og fraktkostnader	-20	-20
Sum	1136	1286

Kilde: Norsvin (2021), Handbok for driftsplanlegging 2021/22

Smågrisene leveres i dag når de veier omtrent 31,8 kg og er 75-76 dager gamle (2,5 mnd). Pristillegget for smågris og Nortura-tillegget utbetales til all smågris. Pulje- og kvantumstilleggene er gjennomsnittspriser pr smågris i følge Nortura². Det samme gjelder omsetnings- og fraktkostnader. Dette gir følgende verdier per smågris:

¹ For Nord-Norge er det et tillegg i noteringsprisen på 150 kr per smågris.

².

Vi vil foreslå at verdien av ikke leveringsklare smågris på 1 – 2 mnd og under 1 mnd fortsatt settes til hhv. 70 % og 50 % av sumverdiene vist i tabellen ovenfor. Dette vil gi følgende standardsatser (avrundet):

	Sør-Norge	Nord-Norge
Smågris under 1 mnd	570	645
Smågris 1-2 mnd ³	795	900
Smågris 2-3 mnd	1135	1285

I tråd med Norturas livdyrt tillegg vil det være rimelig å gi følgende tillegg til satsene over:

- Om lag 58 %⁴ av smågrisen leveres som Noroc, besetninger med Noroc bør få et tillegg på 10 kr pr stk. Alternativt kan en for enkelthets skyld øke alle satser med 5 kroner.
- Besetninger som leverer SPF-smågris bør få et tillegg i prisen på 35 kr pr stk.

5.2 Slaktegris

For 2021 var gjennomsnittlig slaktevekt 83,9 kg i følge prognoseutvalget⁵, mens den for 2022 er prognosert (jan-22) til også å bli 83,9 kg. Animalias slaktestatistikk for 2020 viste gjennomsnittlig slaktevekt på 81,7 kg⁶. Gjennomsnittlig slaktevekt i 2021 var 84,4 kg.

Klassifiseringa til og med uke 50/2021: 2 % i klasse U, 27 % i klasse E og 71 % i klasse S⁷. Etter denne fordelinga blir gjennomsnittsprisen i januar 2022 kr 31,42 pr. kg. Prisen inkluderer et tillegg pr kjøttprosent over basis på 0,63 kr/kg, et puljetillegg på 1,30 kr/kg og et kvantumstillegg på 0,27 kr/kg. Verdien for en slaktegris blir da:

$$84,4 \text{ kg} * 31,42 \text{ kr/kg} = 2652 \text{ kr}$$

I Nord-Norge ligger avregningsprisen kr 1,50 under resten av landet.

Gris regnes ikke som slaktegris før de er over 40 kg slaktevekt. Ifølge gjeldende fôrnormer vil ikke grisene oppnå denne vekta før de er 15-16 uker gamle. Når grisene oppnår en slaktevekt på 84,4 kg er de i følge fôrnormen omtrent 23 uker gamle.

Fôrnormene for slaktegris angir følgende vekter for slaktegris av ulik alder (Norgesfôr og Nortura):

	Alder (tall i parentes angir alder ved vekt)	Levende vekt	Slaktevekt
Smågris	2 mnd/8-12 uker (10)	28 kg	
Smågris	3 mnd/13-16 uker (14)	55 kg	(37 kg)
Slaktegris	4 mnd/17-20 uker (18)	85 kg	58 kg
Slaktegris	5 mnd/21-24 uker (gj.snittsvekt slakt)	124 kg	84,4 kg

Slakteprosentene er satt til 68 %

Livdyrtillegg

Unge slaktegriser bør påplusses ett livdyrtillegg pga. framtidig inntektspotensial i form av økt tilvekst. Livdyrtillegget vil være relativt størst for unge dyr. Vi vil foreslå å beholde de prosentvise livdyrpåslagene, fordelt på aldersgrupper, som ble benyttet i 2014.

<i>Alder</i>	<i>Påslag</i>
3-4 mnd	60 %
4-5 mnd	30 %
5 mnd eller mer	0 %

Distriktstilskudd

Agder, Vestland, og Møre og Romsdal har 1,10 kr/kg i distriktstilskudd for gris, mens for Nord-Norge er satsen på 5,10 kr/kg (sone 4) og 6,00 kr/kg (Troms og sone 5). Det vil være rimelig at det for Nord-Norge, Agder og Vestland beregnes et tillegg for slaktegrisen med basis i distriktstilskuddet. For Nord-Norge er benyttet en gjennomsnittssats, 5,18 kr/kg.

Dette gir følgende forslag til standardsatser for slaktegris (avrundet):

Alder	Vekt	Grunnpris	Verdi inkl. distriktstilskudd og livdyrtillegg		
			Agder, Vestland og Møre& Romsdal	Nord-Norge	Resten av landet
3-4 mnd	37	27,39	1 660	1 760	1 620
4-5 mnd	58	27,39	2 130	2 280	2 065
5 mnd eller mer	84	31,22	2 720	2 930	2 625

5.3 Besetninger med livdyrsalg av purker

Disse besetningene vil få en merverdi på sine dyr allerede for gris i aldersgruppen 4 – 5 mnd. Basisprisen for småpurker med 18 ukers alder (4,2 mnd) er kr 3775 i Sør-Norge og kr 4275 i Nord-Norge. Ubedekte ungpurker med 22 ukers (5,1 mnd) alder har en basispris på kr 4785⁸ i Sør-Norge og kr 5285 i Nord-Norge. Vi foreslår at disse prisene legges til grunn og foreslår følgende standardsatser for unge purker påtenkt i avl:

Alder	Sør-Norge	Nord-Norge
Småpurker 18 uker	3775	4275
Ubedekte ungpurker 22 uker	4785	5285

I tråd med Norturas livdyrtillegg vil det være rimelig å gi følgende tillegg til satsene over:

- Småpurkene får et tillegg på kr 185 pr uke over 18 uker
- Ubedekte ungpurker får et tillegg på kr 185 pr uke fra 22 til 34 uker.
- Landsvin får et reinrasetillegg på kr 550.
- SPF-besetninger (spesifikk patogen fri) får et tillegg på 20 %.

⁸ Dette er prisen for Norhybrid. For landsvin er prisen 5335 kroner.

5.4 Purker

Siden purkene har en høyere verdi i avlsproduksjon, enn som slakt, vil det være naturlig å beregne et livdyrtillegg for å få fram den reelle verdien. InGris' årsstatistikk for 2020 oppgir en gjennomsnittlig brukstid pr purke på 2,9 kull. Dette tilsier at livdyrtillegget for purkene må trappes ned ganske raskt med økende alder. Bedekte ungpurker har en grunnpris 6 uker etter paring på kr 8005⁹ i Sør-Norge og kr 8505 i Nord-Norge. Her tilkommer et tillegg på 550 kr for Landsvin. Livdyrtillegget utgjør etter dette fra 225 til 245 % av gjennomsnittlig slakteverdi, i 2014 var tilsvarende tall 214 og 239 %. Siden 2014 er både livdyrprisen og slakteverdien økt. Livdyrprisene i Nord-Norge er 500 kr høyere enn livdyrprisene i Sør-Norge. Vi vil foreslå et uendret livdyrtillegg på 125 % for Sør-Norge og 150 % for Nord-Norge. Dette vil da gi en standardsats for purker avrundet til nærmeste hundre kroner på **kr 5500** for Sør-Norge og **kr 6200** for Nord-Norge.

5.5 Råner

Slakteverdien for råner er forholdsvis liten på grunn av lav avregningspris. Per januar 2022 er avregningsprisen for rånslakt på kr 4,06 pr kg (skåldet) og kr 4,67 pr kg (flådd). Gjennomsnittlig slaktevekt var henholdsvis 88,24 og 160,46 kg. Livdyrverdien vil utgjøre størstedelen av verdien, og da spesielt for ungråner. En ungråne på 7 mnd har en grunnpris på kr 5000 med tillegg av kr 125 pr poeng ved avlsverdi over 100. Vanlig avlsverdi for råner som omsettes ligger på 110 poeng. Vi vil derfor med bakgrunn i dette foreslå at standardprisen for råner settes til **kr 6250**. For ungråner, 4 – 6 mnd. gamle, vil vi foreslå at standardsatsen settes til halvparten, det vil si **kr 3125**.

5.6 Drektighetstillegg

Drektighetstida for svin er om lag 16 uker. Det synes rimelig å gi et drektighetstillegg som gradvis øker fram mot fødsel. Uten dette blir det et urimelig stort sprang i erstatningsutmåling fra rett før fødsel til rett etter fødsel. Drektighetstillegget regnes ut som et lineært tillegg som tar utgangspunkt i verdien av 12,85 smågriser under 1 mnd, da dette er gjennomsnittlig tall for avvente smågriser per kull og årspurke i 2020 ifølge InGris. Verdien av 12,85 smågriser under 1 mnd er beregna til $kr\ 570 * 12,85 = kr\ 14\ 600$ for Sør-Norge og $kr\ 645 * 12,85 = kr\ 8290$ for Nord-Norge. Pr påbegynt 14. dag av drektighetstida vil verdien øke med omlag **kr 920** i Sør-Norge og **kr 1 040** i Nord-Norge.

⁹ Pris hos Fatland

6 Sau og lam

Ved utarbeiding av satser for sau og lam har vi støttet oss på grunnlagsmateriale og beregninger knyttet til erstatning ved tap til fredet rovvilt.

6.1 Grupper det beregnes sats for

I likhet med satsene som benyttes ved rovdyrerstatning har vi ikke funnet det hensiktsmessig å differensiere etter rase. Den viktigste årsaken til dette er at variasjonen mellom enkeltbruk ofte vil være større enn variasjonen mellom raser. Hvis en skulle foretatt en differensiering ville det vært mest aktuelt å skille mellom såkalte «tunge» og «lette» raser. Dala, Steigar, Texel, Rygjar m.fl. representerer de tunge rasene mens Spel og Pels er typiske lette raser. Skulle en foreta en slik differensiering, ville en raskt støte på problemer knyttet til dokumentasjon og verdsetting av kryssningsdyr.

Det er mer aktuelt med en differensiering etter geografisk plassering av bruket. Dette skyldes i hovedsak at distriktstilskuddet på kjøtt varierer mellom ulike regioner (soner). Denne variasjonen kan utgjøre betydelige beløp, i 2022 varierer satsen fra 0 til kr 14,40 pr kg i hhv. Sone 1 og 5. Det er i første rekke ved erstatning av slaktedyr det vil være aktuelt å foreta en slik differensiering. Vi vil derfor foreslå en differensiering etter sone bare for slaktelam.

Når det gjelder alder og kjønn, vil vi forslå at det fastsettes satser for følgende grupper:

- Søyer
- Søyelam tiltenkt i avl
- Værlam tiltenkt i avl
- Andre lam
- Avlsværer

For lam er det beregnet en gjennomsnittlig sats for alle dyr i besetningen. Denne satsen er veid ut fra forutsetninger om normal påsettsandel for hhv. søye- og værlam. En slik gjennomsnittssats vil være aktuell å bruke ved nedslakting i perioden etter lamming og fram til normal slaktesesong. Ved nedslakting etter normal slaktesesong om høsten og fram til lamming om våren, vil normalt en mye større andel av lamma være tiltenkt avl. Det vil imidlertid kunne være stor variasjon mellom besetninger når det gjelder forholdet mellom livlam/slaktelam om høsten og vinteren. Det vil derfor være mer aktuelt å bruke separate satser for hhv. livlam og slaktelam i denne perioden.

Det er heller ikke beregnet satser for lam av ulik alder. Satsene er beregnet med utgangspunkt i slaktemodne lam om høsten. Dette begrunnes med at en stor andel av kostnadene i produksjonen påløper fram til lamming. Selv om slakteverdien av unge lam er liten, vil i prinsippet livdyrtillegget være høyt, da kostnadene fram til slakting er små.

6.2 Slakteverdier

En har tatt utgangspunkt i grunnverdier til bruk ved erstatning grunnet rovdyrskade. Siden satsene sist ble revidert i 2014, har avregningsprisene for sauekjøtt gått ned om lag 3,50 kr/kg. På lam er prisen gått ned rundt 2,75 kr/kg. Dette fører til at grunnverdien for både voksne sauer og lam går ned i forhold til satsene fra 2014. Slakteverdiene med grunnlag i forventede priser høsten 2021 vil da bli følgende:

Voksen sau og gimrer:

Produkt	Vekt, kg	Pris, kr/kg	Sum, kr.
Slakt	30,25	21,38	647
Ull	2,2	52,50	116
Sats uten distriktstilskudd			763

Lam:

Produkt	Vekt, kg	Pris, kr/kg	Sum, kr
Slakt	18,5	55,25	1022
Ull	1,3	42,50	68
Sats uten distriktstilskudd			1090

Slakte- og ullvekter

For lam er det brukt slakteverdier tilsvarende gjennomsnittstall i Norge for slaktesesongene 2018, 2019 og 2020. For sau er det beregnet et vektet gjennomsnitt for «Sau» og «Ung sau» slaktet i Norge i de samme årene. Ullvektene tilsvarende de som er fastsatt i retningslinjene til forskrift om erstatning for tap og følgekostnader når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt.

Priser på ull og kjøtt

Ved fastsettelsen av pris pr kg kjøtt har en benyttet Norturas avregningspriser i ukene 36 – 43 i 2021 inklusive grunntilskudd, tilskudd for stjernelam, sesongtilskudd og puljetillegg. Prisen på sauekjøtt er en vektet gjennomsnittsberegning av prisen på sau og ung sau. Vekting av prisen er gjort ut fra antall kg slakta av henholdsvis sau og ung sau. Ifølge opplysninger fra Animalia for 2020 blir ca. 22,3 % av dyr som er 1 år eller eldre klassifisert som ung sau. Både for lam, sau og ung sau har en lagt slakteklasse R til grunn. For ull har en nyttet anbefalt notering fra Norilia høsten 2021, høstull av crossbredtype, klasse C1.

Tilskudd til lammeslakt

Tilskuddssatsen for kvalitetstilskudd til lam som blir levert til slakt er 450 kroner per lam i klasse O+ og bedre og kr 0 for lam i klasse O og dårligere. I 2020 ble 92,9 prosent av lammene klassifisert i klasse O+ eller bedre, noe som gir et tappt lammetilskudd på 418 kroner. Dette blir en del av grunnlaget for erstatningsberegningene.

Kvalitetstilskudd lam		Sum kr
Lammetillegg klasse O+ og bedre	450 kr * 0,929 =	418
Lammetillegg klasse O og dårligere	0 kr * 0,071 =	0
Til sammen, avrundet		418

I en buskap vil da lammetilskuddet i gjennomsnitt utgjøre kr 418 pr lam som skal slaktes.

Med utgangspunkt i slakteverdien vist i tabellen ovenfor pluss gjennomsnittlig lammetilskudd, vil vi anbefale følgende standardsatser for lam som er planlagt levert som slakt, avrundet til nærmeste 5-kr:

Sone for distriktstilskudd	1	2	3	4	5
Sats distriktstilskudd sau	0	5,25	8,05	13,90	14,40
Slakteverdi kr pr lam	1090	1188	1239	1348	1357
Lammetilskudd	418	418	418	418	418
Sum standardsats pr lam	1510	1605	1655	1765	1775

Bruk med økologisk drift

Bruk som driver økologisk og som har avtale med Nortura får et pristillegg for økologiske Stjernelam på 3 kr/kg. Hvis vi går ut fra at 70 % av alle lam blir klassifisert som Stjernelam, blir det gjennomsnittlig kr 2,10 i pristillegg pr kg for alle leverte lam. Merpris pr lam blir da kr $2,10 \times 18,5 \text{ kg} = \text{kr } 39$. Ved økologisk drift er det også et tillegg i lammetilskuddet på kr 40 pr slakt i klassene O og bedre. Gjennomsnittlig tillegg i lammetilskuddet for økologiske bruk blir da kr 28 pr slakt. Samlet merverdi for lam levert fra bruk som drives økologisk blir da merpris kr 39 + økt lammetilskudd kr 28 = kr 67 pr lam.

Vi foreslår derfor at bruk som drives økologisk får et tillegg til standardsatsene pr lam på **kr 67** for alle soner for distriktstilskudd

6.3 Livdyrverdier på lam

Avlsrådet i Norsk Sau og Geit fastsetter hvert år veiledende priser for kåra værlam, granska værer, søyer og søyelam. For søyer og søyelam er det i utgangspunktet forbudt å selge dyr, men kjøper kan søke Mattilsynet om dispensasjon fra forbudet.

6.3.1 Værlam

For kåra værlam har avlsrådet fastsatt følgende rådgivende priser for høsten 2021:

Kåra værlam *kr 3 300*

Vi vil med bakgrunn i dette foreslå at værlam som er tiltenkt i avl verdsettes til **kr 3 300**.

6.3.2 Søyelam

For søyelam omsatt om høsten, før paring og fra en avlsbesetning anbefaler avlsrådet en grunnpris på kr 2 600 pr lam. Søyelam fra andre besetninger foreslås priset etter levendevekt med utgangspunkt i slakteverdien med et lite livdyrt tillegg.

Vi vil derfor foreslå at søyelam som er tiltenkt til avl settes til **kr 2 600**. Frakt vil komme i tillegg.

6.3.3 Veid sats for alle lam

Hvis en forutsetter et gjennomsnittlig lammemetall på 1,52 pr søye, hentet fra årsmeldinga til Sauekontrollen i 2020, og en påsettsandel på 25 %, vil 31,25 % av søyelamma bli påsatt som livlam. Det er beregna livdyrverdi for 5 % av værlambda. Det er brukt de samme livdyrverdiene for alle tilskuddssoner. Dette gir følgende gjennomsnittlige satser for alle lam i en besetning:

Sone for distriktstilskudd	1	2	3	4	5
Veid sats, kr pr lam	1725	1805	1845	1935	1940

6.4 Livdyrverdi voksne søyer

Ifølge notatet fra 2014 er det svært liten omsetning av voksne søyer, og fastsetting av livdyrtillegget må baseres mye på skjønn. I tillegg til verdi av kjøtt og ull, kom beregnet tap som skyldes mindre framtidig avdrått, redusert avlsmessig framgang, godtgjørelse for økt arbeidsomfang og diverse annen ulempe. Mens slakteverdien i 2014 utgjorde 1 070 kroner, utgjorde redusert framtidig avdrått 2 830 kroner og redusert avlsframgang 100 kroner, i alt 4000 kroner.

Avlsrådet i NSG (Norsk Sau og Geit) har høsten 2021 oppgitt en veiledende pris fra 2500-3000 kroner for voksne søyer. O-indeks tillegg på 25 kr per poeng over 115. Med en O-indeks på 130 vil veiledende pris variere mellom 2 875 og 3 375 kroner. Vi vil foreslå en standardsats på **kr 3 100** for voksne søyer.

6.5 Avlsværer

Landsrådet for saueavl har fastsatt følgende for 2021:

”Avkomsgranska værer får en grunnpris på kr 4 200, det gis et tillegg pr O-indekspoeng over 115 på kr 200.”

Gjennomsnittlig indeks på værer som omsettes ble av Nortura i 2014 oppgitt til å være 120, verdien av en vær med denne indeksen har således en verdi på kr 5 200.

Spesielt gode værer kan oppnå en avlsindeks på 130. Verdien av en slik vær vil da være kr 7 200. Seminværer som omsettes får i tillegg til grunnprisen et seminvært tillegg som skal dekke prøvetaking, plunder, heft og kvalitetstillegg på kr 4 500. For avkomsgranska værer vil da prisen kunne variere nokså mye. I tillegg vil det også være slik at ikke alle værer som blir brukt i avl er avkomsgranska, disse vil da ha en betydelig lavere verdi.

Vi vil foreslå at standardsatsen for avlsværer blir satt til **kr 5 200**.

6.6 Drektighetstillegg

Drektighetstida for sau er om lag 5 måneder. Det foreslås et drektighetstillegg som gradvis øker fram mot fødsel. Drektighetstillegget regnes ut som et lineært tillegg som tar utgangspunkt i verdien av 1,6 avvendte lam. Verdien av 1 lam er ovenfor satt til mellom 1725 og 1940 kroner avhengig av sone for distriktstillegg for kjøtt. Vi vil foreslå et drektighetstillegg på **kr 560** pr påbegynt måned.

7 Geit og kje

Norsk geitehold er i dag hovedsak basert på melkeproduksjon, og verdien av kjøttproduksjonen utgjør en liten del av den samla verdiskapningen i næringa. Disse forholda vil ha betydning ved fastsettelse av standardsatser. Kjøttverdien av det enkelte dyr er liten, mens livdyrtillegget vil være relativt høyt grunnet framtidig melkeproduksjon. Da det er svært liten livdyromsetning av hunndyr, og dermed lite grunnlag av markedspriser å bygge på, må livdyrtillegget utover slakteverdi fastsettes mer eller mindre skjønnsmessig.

Hvert år blir det beregnet erstatningssatser for geit og kje som blir tatt av fredet rovvilt. Forslag til satser blir utarbeidet av NIBIO, mens det er Miljødirektoratet som fastsetter de endelige satsene. For kje har det i denne sammenheng blitt brukt et livdyrtillegg på 100 % av slakteverdien. For geiter har det også blitt beregna et tillegg for redusert framtidig melkeproduksjon.

Vi vil beregne satser for følgende grupper:

- Geitekje under 9 mnd
- Geiter over 9 mnd
- Bukkekje
- Avlsbukker

I tradisjonelt geitehold blir kje som ikke skal settes inn i avl avlivet kort tid etter fødsel. Dette betyr at de fleste gjenværende kje må verdsettes som livdyr. Da slakteverdien vil utgjøre en liten andel av livdyrverdien, har en ikke funnet det nødvendig å differensiere satsene geografisk etter distriktstilskuddet.

7.1 Geitekje og geiter

Kjøttverdi

Det er tatt utgangspunkt i erstatningssatser knyttet til rovdyr tap. Følgende slakteverdier er lagt til grunn:

Slakteverdi sone 3 for distriktstilskudd:

	Vekt	Pris	Verdi
Geit	21,67	16,70	362
Kje	7,17	36,05	258

Slaktevekter og -klasse er fastsatt ut fra Animalias slaktestatistikk. Slaktevektene er gjennomsnittet for årene 2018, 2019 og 2020. Både for geit og kje er det lagt til grunn slakteklasse O+. Videre er det lagt til grunn avregningspriser i uke 36/2021. Grunntilskudd og puljetillegg for kje og geit er lagt til avregningsprisen. Prisene er også inklusive distriktstilskudd for sone 3 (8,05 kr/kg).

Livdyrt tillegg

I erstatningsberegningene for geit som blir tatt av rovdyr, blir det beregnet en verdi av tapt framtidig melkeproduksjon ut fra hvilken måned geita blir drept i. Dette viser da verdien av geita som livdyr.

For 2021 har en beregnet følgende verdier av tapt melkemengde:

Geit tapt i mai: kr 1 632

Geit tapt i juni: kr 1 046

Geit tapt i juli: kr 670

Geit tapt i august: kr 293

I tillegg er mindre melkeproduksjon neste år verdsatt til kr 1 395.

Det er gjennomsnittlig utbetalingspris på geitemelk fra Tine, 9,36 kr/liter, for perioden april-august 2021, som er benyttet. Videre er det regnet med et distriktstilskudd sone G på 1,14 kr/liter og variable kostnader på kr 2,13 pr liter. Disse består av 0,5 FEm kraftfôr à kr 4,27 kr/FEm. Nettoverdien av 1 liter melk blir da kr 8,37 kr/liter. Vi kan se på dette som et livdyrt tillegg, og for første halvår kan ei geit over 9 mndr. verdsettes til **kr 2600** og for andre halvår **kr 1900**.

Vi har benyttet NSG sin kalkulator for å beregne livverdi av kje/ung geit. Ved bruk av samme fødselsvekt og tilvekst får vi en verdi som ligger 100 kr høyere enn ved beregningen i 2014. Vi vil på det grunnlag foreslå en livverdi av kje under 9 mnd på **kr 1 350**.

7.2 Bukkekje

Landsrådet for geiteavl anbefalte priser på kr 3 250 ved kjøp/salg av kåra bukkekje i 2019 med tillegg av 50 kr pr indekspoeng over 115. Gjennomsnittlig indeks oppgis å være 123, dette vil føre til et tillegg i prisen på kr 400. Med bakgrunn i disse satsene vil vi foreslå en standardsats på **kr 3 650** for bukkekje under ett år.

7.3 Avlsbukker

Landsrådet for geiteavl anbefalte følgende system for kjøp/salg av avkomsgranska bukker i 2021:

Grunnpris kr. 3 250

Indekstillegg på kr 100 pr poeng over 115, forutsetter indeks på 123.

Med bakgrunn i disse satsene vil vi foreslå en standardsats på **kr 4050** for avlsbukker.

I tillegg til veiledende priser for avkomsgranska bukk, betaler NSG kr 4 500,- for seminbukker for å dekke «plunder og heft» ved inntaket i 2021. Trekk for kaseingenstatus: For heterozygot «ikke-null*null»: 500 kroner i trekk. For seminbukker vil vi foreslå en standardsats på **kr 8 050** kr.

7.4 Drektighetstillegg

Drektighetstida for geit er om lag 5 måneder. Det er også her rimelig å gi et drektighetstillegg som gradvis øker fram mot fødsel slik at det ikke blir et sprang i erstatningsutmåling fra rett før fødsel til rett etter fødsel. Drektighetstillegget regnes ut som et lineært tillegg som tar utgangspunkt i verdien av ett kje. Dette er satt til 1350 kroner. Det foreslås et drektighetstillegg på kr **270** pr påbegynt måned.

8 Fjørfe

Satsene for fjørfe som er beregnet i dette kapitlet, dekker ikke rene avlsbesetninger. Verdien av såkalte besteforeldredyr kan være svært høye, også foreldredyrene har høye verdier. Det er svært få besetninger som driver import av avlsdyr for videre produksjon av foreldredyr. Blir slike besetninger pålagt avliving, bør erstatningssatsene fastsettes ved skjønn.

8.1 Verpehøner

En foreslår å følge samme prinsipp som ved rapporten i 2014. Verdien fastsettes ut fra utgifter fram til oppverping ved 24 uker. De blir stående i denne verdi i 8 uker for så å avskrives lineært til utraneringsverdi etter 78 uker (18 mnd). Vi har forutsatt at kyllinger som kjøpes ved 16 ukers alder koster kr 54 per stk, dette gir en verdi ved oppverping på kr 71,69. Utrangeringsverdi er satt til kr 0,00. (Håndbok for driftsplanlegging 2020/21.)

Innkjøp av 16 ukers kyllinger	kr 54,00
Fôrforbruk fram til oppverping:	
«Kromat Oppdrett 2 G» 16-17 uker 1 kg à kr 4,02	kr 4,02
«Kromat Verp Start» 18-24 uker 3 kg à kr 4,13	kr 12,39
Diverse kostnader	<u>kr 1,28</u>
Til sammen	kr 71,69

I tillegg beregnes det en merverdi som gjenspeiler verdien av framtidig produksjon. Denne kan være vanskelig å beregne, men vi har valgt å ta utgangspunkt i at produksjonen må avsluttes midt i verpeperioden. En nyrekruttering tar 8 uker før ny produksjon er klar. En kan da beregne verdien av produksjonen i denne perioden. Følgende forutsetninger legges til grunn:

Verdi ev egg: 0,40 kg x 8 uker: 3,18 kg x 16,49 kr/kg	= kr 52,47
Fôrkostnader: 2,05 kg fôr pr kg egg à kr 4,24	= <u>kr 27,66</u>
Nettoverdi av tapt eggproduksjon	= kr 24,93

Verdien av en høne ved 24 ukers alder blir kr 71,69 i oppdrettskostnader pluss verdi av framtidig eggproduksjon kr 24,81, til sammen kr 96,50. Vi vil anbefale at standardsatsene økes lineært fra kr 54,00 ved innsett til kr 97,00 ved 24 ukers alder. Verdien blir slik fram til 32 ukers alder og skrives deretter lineært ned til en nullverdi etter 78 uker.

8.2 Rugeeggøner til slaktekyllingproduksjon

Verdien fastsettes etter de samme prinsippene som for verpehøns, men utraneringsalderen er 60 uker. Følgende forutsetninger legges til grunn:

Innkjøp av 18 ukers kyllinger	kr 191,50
Fôrfôrbr.inntil til oppverping v. 24 uker:	
«Kromat Gull Müsli 1» 4,2 kg à kr 4,10	kr 17,22
Diverse kostnader	<u>kr 6,00</u>
Til sammen	kr 214,72

Verdien av framtidig eggproduksjon beregnes etter de samme prinsipper som for vanlig eggproduksjon. Nyrekruttering for rugeeggghøner tar 6 uker. I denne perioden er verdien av egg minus kraftfôrkostnader beregnet til kr 87. Grunnlagsdata er hentet fra Nortura. Standardsatsen for ei høne ved 24 uker blir da oppdrettskostnader kr 215 pluss merverdien av framtidig eggproduksjon kr 87, til sammen kr 302. Vi vil da anbefale at standardsatsene økes lineært fra kr 192 ved innsett til kr 302 ved 24 ukers alder. Verdien beholdes slik fram til 32 ukers alder og skrives deretter lineært ned til utraneringsverdi kr 0 etter 60 uker.

8.3 Slaktekyllinger

Ordinær produksjon:

Vanlig slaktealder for slaktekyllinger er 37 dager. Gjennomsnittsvekt var i 2020 1461 gram. Verdien av en kylling på 1,46 kg er beregnet til 31,73 kr (Nortura). Tar en utgangspunkt i verdien av daggammel kylling som er kr 6,35, blir daglig verdiøkning etter innkjøp blir 68,60 øre. Vi vil anbefale at standardsatsene økes lineært fra kr 6,35 ved innsett til kr 31,73 ved slakteferdig alder, normalt 37 dager etter innsett.

Spesialproduksjon:

Dette er vanlig slaktekylling som blir fôret noe lenger og til større slaktevekter enn ved ordinær produksjon. Produksjonen har hatt lite omfang her i landet, men vi har funnet det aktuelt å beregne standardsatser også for denne produksjonen. Vi foreslår at standardsatsene for denne produksjonen settes lik den forventede slakteverdien ved sanering dersom dyra er eldre enn 37 dager. Fram til en alder på 37 dager brukes samme verdi som ved ordinær produksjon.

8.4 Kalkun

Porsjonskalkun eller julekalkun fôres i gjennomsnittlig 86 dager og har en gjennomsnittsvekt på 5,67 kg (Animalia 2021). Salgsverdien er satt til kr 149,57 pr innsatt kalkun, en daggammel kylling koster kr 31,20 pr.stk. Dette gir en daglig verdiøkning på kr 1,38. Vi vil derfor foreslå at standardsatsene økes lineært fra kr 31 ved innsett til kr 150 ved slakteferdig alder ved ca. 12 uker etter innsett. En har benyttet Totalkalkylens pris for 2021 på kalkunkjøtt, 26,38 kr/kg.

8.5 Industrikalkun

Stadig mer av kalkunproduksjonen skjer i form av industrikalkun, det vil si at en fôrer fram kalkunene til en høyere slaktevekt, 13,13 kg i 2020 (Animalia 2021). Gjennomsnittlig slaktealder var 127 dager i 2020 (Animalia). Ved slakting har disse en verdi på ca. kr 346,29 pr innsatt kalkun. Også her har en benyttet Totalkalkylens pris på kalkunkjøtt, 26,38 kr/kg. Daglig verdiøkning blir da kr 2,48. Vi vil anbefale at standardsatsene økes lineært fra kr 31 ved innsett til kr 346 ved slakteferdig alder, normalt rundt 4 mnd. etter innsett.